בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה ואפי' לזמן מרובה. ול"ת כיון דבעל שאמר גרשתי את אשתי נאמן[ב] והוא מודה שגירשה אפי' אין הגט שלה ניתן לה לרשיה בעלמא ומאי פריך ויש לומר דלא מהימנן אלא מכאן ולהבא מיגו שיכול עכשיו לגרשה ולא תטרוף פירות אלא מכאן ואילך אבל למפרע לא כשאומר גרשתיה מזמן הכתוב בגגו כדאמרי' בש נוחלין (ב"ב קלד:) והכא שיהוא לנו אלא בא לידה עכשיו זה הגט בתורת גירושין אינו נאמן מכאן ולהבא יותר מלמפרע[א] ויחזיר לאשה דקתני היינו בעדים ומתגרש בחזרה זו אפי' לא נתגרשה עדיין ולא חיישינן שמא מאחר נפל אפי' לזמן מרובה: **מעולם לא חתמנו אלא על גט אחד של יוסף ב"ש.** מתוך הלשון משמע שיודעין אלא חתמנו אלא על ג' אבל אין מכיריס מי הוא אותו יוסף ב"ש ותימה דא"כ אמאי מהימנין ליה לומר שהוא שלו יותר משלא היו אומרים העדים כלום אלא היה נאמן לומר שהוא שלו ולא מהדרינן ליה בטביעות עין דחייישינן שמא הוא משקר ואומר ר"י דלעולם לא חשדינן ליה שישקר במזיד לומר שהוא שלו לקלקלה דמשום להרויח פשיטי דספרא לא היה מקלקלה דהא בעל שאמר גירשתי את אשתי נאמן ולא חיישינן להכי ולהכי כשאומרים העדים אלא חתמנו אלא על גט אחד והוא אומר שעל שלו חתמנו נאמן אבל כשאין העדים אומרים כלום חיישינן שמא[ב] הוא סבור שהוא שלו לפי שאין יודע שיש יוסף בן שמעון אחר או יודע ואין נראה לו לחוש שגם הוא אבד גט ולכך אומר שהוא מכיר אע"פ שאינו מכיר[ג] ובקונטרס פי' כגון דקאמרי עדים שמא כשמא ועדים כעדים וחתימה כחתימה ובשינוי נמי אינו מזכיר חתימה כחתימה: **כגון דקאמר נקב יש בצד אות פלונית.** פי' בקונטרס דקאמר השליח ואית ספרים דגרסי דקאמרי עדים וי"ל דעדים מהימני אפילו כשרשאהו כבר ושליח לא מהימן אלא כשאומר כן קודם שראהו: **סימנין דאורייתא או דרבנן.** אי סימנין דרבנן הא דמהדרינן אבדה מן התורה היינו בעדים ורבנן הוא דעבוד במילתא תקנתא להחזיר בסימנין וא"ת והא דתנן בפרק אלו מציאות (ב"מ דף כז.) דדבר שיש בו סימן חייב להכריז ושאין בו סימן הרי אלו שלו[ד] ואפי' מדרבנן למה הוא שלו יכריז וזה יבא עדים דמן התורה מה לי זה ומה לי זה כיון דבעי עדים כך ימצא עדים בזה כמו בזה וי"ל דע"י סימן מכירים העדים בטביעות עין ועוד דע"י סימן שואלים אם יש שמכיר אותו דבר שיש בו סימן כך וכך דע"י כך ימצא עדים אבל כשאין בו סימן אין יודע היאך לישאל ומתייאש: **ודוקא** צורבא מדרבנן. אומר רבינו תם דעם הארץ נמי ידע בטביעות עינא כדאמרינן בפרק גט פשוט (ב"ב דף קמח.) האי צורבא מדרבנן דחזיל לקדושי איתתא לידבר עם הארץ בהדיה ובפרק גיד הנשה (חולין דף לו.) נמי מוכח דכ"ע אית להו טביעות עינא והא דלא מהדרינן לעם הארץ בטביעות עינא[ד] משום דלא מהימן: **איזהו שלא לאלתר.** ואית דגרסי איזהו לאלתר ויש לישב דברי התנאים שתי הגרסות:

שתעבור שיירא ותשרה. מפרש רבינו תם ותשרה לשון סעודה כמו[ו] שירותא (תענית דף יא.): דמתון שמוליאים כליהם[ה] כדי לסעוד חיישינן שמא[ז] נפל מהם: **מצאו** קשור בכים או בארנקי בו'. בפרק בתרא דיבמות (דף קכ.) מדקדק מכאן דסימנין דאורייתא ותימה דבפרק אלו מציאות מייתי לה ואומר ר"י דבמסקנא דיבמות דמייתי תנאי ומסיק דכולהו סברי דסימנים דרבנן איכא לפרושי דהך ברייתא נמי סברא הכי וכגון שיש עדים שהכיס והטבעת שלו או שמצאו בעצמו ומכיר[ז] שהן שלו ונאמן במיגו דאי בעי אמר לא אבדתי ומעיקרא דהוה בעי למידק מינה דסימנין דאורייתא הוה משמע ליה דאיירי כשמצאו אחר ומהדרינן ליה ע"י סימן זה[ח]: **איכא דאמרי.** הא דשני ר' זירא במקום שהשיירות מצויות פסול והוא דהוחזקו דבעינן תרתי כרבה. **בשלמא דרבה.** דשני לעיל שנוגע בדיה אתרתי מתני' מדא דגיטין ובדא דב"מ: **מתני' אנימא ליה לאקשויי.** [ד] דקא ס"ד דאיהו רמיהו אהדדי ומתני' עיקר מבריתא: **אלא ר' זירא.** דרמי מתניתין אברייתא מאי טעמא לא אמר שיגוע בדיה אתרתי מתני' כרבה: **אמר לך.** ר' זירא מתניתין לא קשיין אהדדי: **מי קאני.** בבבא מציעא הא אמר תנו נותנין ואפילו לזמן מרובה: **דלמא אם אמר תנו נותנין ולעולם דקי"ל.** כלומר ודאי על כרחין הא אמר תנו נותנין דייקי' מינה מדתלה טעמא בנמלך עליהן אלא לזמן מרובה מהיכא דייקת דילמא לעולם כדקי"ל בהכשירא דגיטין מצאו לאלתר כשר אבל ברייתא ודאי קשיא דקתני יחזיר לאשה ואי לאלתר והבעל מודה פשיטא למאי איתמר אם יאמר לה אי לאו דאשמועינן אפילו לזמן מרובה לא איצטריך למתניה דבשלמא מתני' לא תנא בה בהדיא אמר תנו נותנין ואצטריך למתניה משום היא גופא לאשמועינן דלא יחזיר שאני אומר כו': **ר' ירמיה אמר.** לא מתניתין קשיא ולא ברייתא קשיא דכל הני דאמרינן יחזיר לזמן מרובה: **כגון דקאמרי עדים.** התחומים כו': **מעולם לא חתמנו אלא על גט אחד של שם זה.** ואותו חתמנו לאיש זה התובעו: **כגון דקאמר.** האי שליח שאבדו נקב יש בו בצד אות פלונית סימן מובהק הוא ומהימנינן ליה אי נמי אם מצאו השליח לאחר זמן ואין לו בו טביעות עין אלא שהיה לו בו זה הסימן סומך עליו וכשר ולא אמרינן דלמא אחרינא הוא אלא רב אשי לא קאי אמתני' דמתני' קתני לאלתר כשר ואם לאו פסול ורב אשי אתא לתרוצי דהיא מתני' דפ' שנים אוחזין דדייקי' מינה הא אמר תנו נותנין דליכא התם שליח. דקאמרי עדים גרסינן דסמכינן אסימן מובהק ואי אמרי עדים שאנו מכירין אותו בטביעות עין בלא שום סימן כשר שכל עדות העדים בעלמא בטביעות עין [הוא] כגון הא דאמרי כלי זה שביד ראובן של שמעון הוא או פלוני הרג את הנפש וכל כיוצא בזה היאך מעידין ס"א בטביעות עין והרי הכי נמי הכא והאי דבעי' סימן מובהק משום דלא הות להו טביעות עין בגויה ובאו להכירו ע"י סימן זה ואם תימצי לומר דגרסי' דקאמר אין פירושו על השליח דלא קאי שליח התם אלא על הבעל דאמר תנו דאי אמר בעל נקב יש בו בצד אות פלונית סמכי' אההוא סימן ולא חיישינן דלמא אחרינא הוא ואע"פ שהשיירות מצויות והחזקנו שני יוסף בן שמעון בעיר אחת ואי אמר בעל נמי אית לי טביעות עינא בגויה אע"ג דלא יהיב שום סימן נאמן מיגו דאי בעי מצי מיפטרא בגיטא אחרינא. **ודוקא בצד אות פלונית דהוי ליה סימן מובהק אבל נקב בעלמא לא.** מספקא ליה סימן אי דאורייתא אי דרבנן פי' מה שאנו מחזירים אבדה בסימנין אם הוא מדאורייתא כדילפי' משמלה (לה) וכדאמרי' באלו מציאות (כז.) ילפי' נמי גבי גט לאיסורא מהתם אז דלמא אינו מן התורה אלא מדרבנן ולא ילפי' איסורא מממונא דלגבי ממונא עביד תקנתא דהפקר ב"ד היה הפקר אבל גבי איסורא לא מצי למיעבד תקנה מ"ה בענין סימן מובהק ומצאו בחפישה ובדלוסקמא דתנן כשר לא שמכירן ע"י סימנין אלא שמכירן בדאית ליה בגוייהו: **רבה בר בר חנה איירכם ליה גיטא בי מדרשא** פי' שליח היה באותו גט ונפל ממנו ומצאו אדם אחר אמר אם [סימנא] אית לי סימן בגויה לו אבל בשאר סימני גופו של גט שאינן מובהקין אין סומכין עליהם: **מצאו קשור בכים או בארנקי או בטבעת**

עין משפט נר מצוה

כב א ב ג ד ה מיי' פ"ג מהל' גירושין הלכה ט [ז] יא סמג עשין ג טוש"ע אה"ע סימן קלב סעיף ד וש"ס:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

פסקי רי"ד

ר' ירמיה אמר כגון דאמרי עדים מעולם לא חתמנו (אלא) על גט אחר של יוסף בן שמעון כ"א על זה ומכירין שלזה יוסף בן שמעון חתמו פי' מתני' דהתם (בדייתקי) [דדייקי' מינה הא אמר תנו ינתנו בכה"ג מיירי ואע"פ שהשיירות מצויות והוחזקו כשר דתו ליכא למיחש ליוסף בן שמעון אחר שהרי אלו העדים מעידים שלא חתמו על אחר: **רב אשי אמר דקא אמרי עדים נקב יש בו בצד אות פלונית** כך כתוב בספרים וה"ג ר"ח ור"י ז"ל אבל המורה גרס דקאמר פי' דאמר האי שליח שאבדו נקב יש בו בצד אות פלונית ואמת ודאי שכך הדין נותן שאם נפל מיד השליח ומצאו אדם אחר ואומר השליח נקב יש בו בצד אות פלונית סימן מובהק הוא ומהימנינן ליה אי נמי אם מצאו השליח לאחר זמן ואין לו בו טביעות עין אלא שהיה לו בו זה הסימן סומך עליו וכשר ולא אמרינן דלמא אחרינא הוא אלא רב אשי לא קאי אמתני' דמתני' קתני לאלתר כשר ואם לאו פסול ורב אשי אתא לתרוצי דהיא מתני' דפ' שנים אוחזין דדייקי' מינה הא אמר תנו נותנין דליכא התם שליח. דקאמרי עדים גרסינן דסמכינן אסימן מובהק ואי אמרי עדים שאנו מכירין אותו בטביעות עין בלא שום סימן כשר שכל עדות העדים בעלמא בטביעות עין [הוא] כגון הא דאמרי כלי זה שביד ראובן של שמעון הוא או פלוני הרג את הנפש וכל כיוצא בזה היאך מעידין ס"א בטביעות עין והרי הכי נמי הכא והאי דבעי' סימן מובהק משום דלא הות להו טביעות עין בגויה ובאו להכירו ע"י סימן זה ואם תימצי לומר דגרסי' דקאמר אין פירושו על השליח דלא קאי שליח התם אלא על הבעל דאמר תנו דאי אמר בעל נקב יש בו בצד אות פלונית סמכי' אההוא סימן ולא חיישינן דלמא אחרינא הוא ואע"פ שהשיירות מצויות והחזקנו שני יוסף בן שמעון בעיר אחת ואי אמר בעל נמי אית לי טביעות עינא בגויה אע"ג דלא יהיב שום סימן נאמן מיגו דאי בעי מצי מיפטרא בגיטא אחרינא. **ודוקא בצד אות פלונית דהוי ליה סימן מובהק אבל נקב בעלמא לא.** מספקא ליה סימן אי דאורייתא אי דרבנן פי' מה שאנו מחזירים אבדה בסימנין אם הוא מדאורייתא כדילפי' משמלה (לה) וכדאמרי' באלו מציאות (כז.) ילפי' נמי גבי גט לאיסורא מהתם אז דלמא אינו מן התורה אלא מדרבנן ולא ילפי' איסורא מממונא דלגבי ממונא עביד תקנתא דהפקר ב"ד היה הפקר אבל גבי איסורא לא מצי למיעבד תקנה מ"ה בענין סימן מובהק ומצאו בחפישה ובדלוסקמא דתנן כשר לא שמכירן ע"י סימנין אלא שמכירן ע"י דאית ליה בגוייהו: **רבה בר בר חנה איירכם ליה**

מסורת הש"ס

ג) [ב"מ יח: כז. מולין עט:], ד) [מ"ק מוס' ב"מ טו: ד"ה ויש אומרים ע"ש ל"ל נמי הכא], ג) [יבמות קכ. ב"מ מ:], ד) מ"ל דסמיכא לנו לאיסו כו', ה) [לקמן סד.], ו) ר"ש ומ', ז) צ"ל כלבא ליכול שירותא, רש"ל. ולפנינו איתא שם ליכול כלבא שירותא,

גליון הש"ס

רש"י ד"ה מספקא ליה סימנין וכו' **והאי דלא אמר קבר.** עי' פ"ק דשבת במתוק דף ד ע"ל ד"ה נמימה דפשיטא ליה לרבה:

מוסף תוספות

א. דאם יש לו להיות נאמן אף היא מגורשת למפרע, הלכך אפי' מכאן ולהבא לא מהימן. מוס' הרא"ש. ב. חתמו לו וחתמו גם לאחר. מוס' הרא"ש. ג. ואנן חיישינן שמא גם לאחר חתמו. מוס' הרא"ש. ד. אע"ג דעדיף מסימנין. מוס' הרא"ש. ה. להוציא מאכל. רשב"ם. (ו) [הגהס שבתוקן. רשב"ם. ז. בטביעות עין. מוס' יבמות קכ. ד"ה ומר. ח. שקשור בכיס. מוס' יבמות קכ. ד"ה מצאו.

פסקי רי"ד (המשך)

או טביעות עינא [אית לי בגוה] אהדדיה ניהליה אמר **לא ידענא אם משום סימנא אהדדיה לי וקסברי סימנין דאורייתא אי משום טביעות עינא ודוקא לצורבא מרבנן אבל אינש בעלמא לא** פי' וההוא סימנא דהוה יהיב לא הוה סימן מובהק ואי ק' מהכא מוכח דלא מהדרינן גט לשליח בטביעות עינא כ"א לצורבא מרבנן דלא משני בדיבוריה והתנן אם מכירו כשר דאלמ' בטביעות עינא הוא כשר לכל אדם תשובה מתני' השליח מצאו ולא בא בידי אדם אחר והגט יוצא מתחת ידו והוא אומר שיש לו בו טביעות עין וזהו הגט שנפל ממני ומצאתיו הלכך כשר אבל רבה בר בר חנה אמר שמצאו אחר ואין הגט יוצא מתחת ידו אינו נאמן לומר טביעות עין יש לי עליו ולא מסכינן עליה אך אם הוא צורבא מרבנן דלא משני בדיבוריה דכיון דלא נפיק גיטא מתחת ידיה לא מהימן: אם מצאו לאלתר כשר: ת"ר איזו לאלתר ר' נתן אומר **כל שתעבור שיירא ותשרה** פי' אם שהה כשיעור זה הוא אחר זמן ופסול ואם לא שהה כל כך זהו לאלתר וכשר ר"ש **בן אלעזר אומר כדי שיהא אדם עומד וקורא שלא עבר אדם שם** פי' אין הדבר תלוי בשיעור אלא כדי שיהא אדם שומר וקורא שלא עבר אדם שם משעה שעבר השליח הזה שם עד מציאת הגט ר"א שלא שהה אדם שם **רבי אומר כדי לכתוב את הגט** ר"י אומר **כדי לקרותו אחרים אומרים כדי לכותבו ולקרותו** פי' בשיעור השהייה פליגי כמה ישהא ויהיה פסול: **ואפי' קרא וכתב ויש בו סימנים** מעידים עליו דאמר רבא נקב יש **בו בצד אות פלונית ואין מעידים** על סימני גופו אע"פ ששהה כדי לכתוב ולקרוא שהוא פסול אם יש בגט סי' מובהק דהיינו נקב יש בו בצד אות פלונית מעיד השליח עליו ונותנים

ח) תולי ל"ל ואפי' שהה כדי לכותבו ולקרותו ויש בו סימן מובהק וכו'.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

בין לגיו. בגיתו: לימא. רב יהודה הלכה כיש אומרים ולימא רבה הלכה כר"ש למה חזרו להזכיר את הדברים ולפרשן: ומשני **משום דאפכי להו.** אית תנאי דמפכי דרבי שמעון ליש אומרים לרבי שמעון הלכך אם לא הזכירו אלא שם החכמים לא הוי ידעי אהייא מתרי ליתי קיימי: **חמת.** בולזול"א בלע"ז והיא של עור: **עליקה.** טשק"א בלע"ז: **מתני' נוסנו לה בחזקה שהוא קיים.** ולא חיישינן שמא מת ובטל שליחותו ומדאורייתא נפקא לן בהכל שוחטין (חולין דף י:) העמד דבר על חזקתו: **מקריבין אותה.** ולא חיישינן שמא מתו בעליה ולמיתה אחלה: **גמ' לגבורות.** שמויים שנה ליטנא דקרא (תהלים ה): **וחולה.** או חולה דמתני' דוקא חולה ולא גוסס: **ליון דאיפליג.** משאר דרך כל האדם שהאדם ימיס עד מאה שנה: **איפליג.** ואינו כשאר האדם להיות קרוב למות. אבל בן שמויים ואחת או יותר עד תשעים קרוב למות הוא: **אסורה לאחו.** בת ישראל הנשואה לכהן שאוכלת בשבילו אסורה מיד דכל שעתא חיישינן עכשיו ימות. אלמא חיישינן למיתה: **ברומה אפשר.** להיות ניזונת בחולין: **גט לא אפשר.** למיתה למיתה דאי חייסת אין לך שולא גט לאשתו והן עגונות: **שאני הכא שהרי אסרה שעה אחת קודם למיתתו.** לעולם לא חיישינן למיתה ושאני הכא שהרי אסרה מחיים שעה אחת קודם מיתתו וכל שעתא איכא לספוקי בהיא שעתא שעתידה ליאסר. וטיעוא דחיקא הוא והיינו דפריך ליה ואי לאו דחיישינן למיתה ממאי דהוי גיטא דלעולם הוא מיית ברישא ונאסרה מחיים דלמא היא מייתא ברישא ולא יבא לכלל גט לעולם: **אלא אמר אביי.** הא מי תנא ודאי חיים למיתה ולא קשיא ממתניתין דהכא ר' מאיר היא דלא חייש לנקיעת הגוד: **אוסרין.** שמא יבקע הגוד: שמא

או שמצאו בין כליו. פי' בגיתו אע"ג דרבים מצויין בגיתו ואם היא נמצאת בקרקע היה לחוש ליוסף בן שמעון אחר אבל בין כליו ליכא למיחש שמא הביאו אחר אלא הוא: מצאו בחפיסה או בדלוסקמא ומכירו בשר. כשמצאו הוא עצמו אחרי מדשמכין אהכרתו ואע"ג דלאו דורבא מדרבנן הוא נאמן במיגו דאי בעי אמר לא אבדתי דכולי עלמא אית להו טביעות עינא כדפירשנו לעיל ומכירו אחפיסה ואדלוסקמא קאי ואע"פ שאינו מכיר את הגט דאי מכיר את הגט למה לי שמצאו בחפיסה ופ"א ומיחוש לשאלה דכלאמרינן בפרק בתרא דיבמות (דף קכ:) וי"ל דקיים ליה בנפשיה שלא השאילה לשום אדם אי נמי ביודע שבחפיסה או בדלוסקמא אינבדו ומכל מקום צריך שיהא מכיר חפיסה או דלוסקמא בטביעות עינא דמה שיודע שבחפיסה או בדלוסקמא אינבדו אין זה סימן והא דתנן בפ"ק דב"מ (דף כ.) מצא בחפיסה או בדלוסקמא מכריע של שטרות כו' התם מיירי שנותן סימן בחפיסה או בדלוסקמא עצמו ועל ידו מחזיר לו מה שבתוכו ולא חיישינן לשאלה לעניין ממון אבל מה שאומר שאבדה בדלוסקמא לא הוי סימן דדרך להניח שטרות בדלוסקמא כדתניא בתוספתא עשר לוסקמאות שטרות מסרתי לך ואפילו הוי סימן סימן מוכיח להחזיר הגט לא הוי והא דאמר בחלו מצילות (ב"מ דף כח.) הוא אומר בחפיסה והיא אומרת בחפיסה יתן לו דמידע ידעה דכל דאית ליה בחפיסה מנח ליה אפילו תימצי לומר דיתן לו לגרש בו אקמר לא משום דחשיב סימן מוכיח דהתם מיירי בשלא הוחזק יוסף בן שמעון אחר ואותו הגט ודאי נכתב לשמו אלא שאין ידוע אם נפל מן הבעל או מן האשה אי נמי ומכירו פירוש או מכירו ויש ספרים דגרסי בהדיא או מכירו והכי פירושו מצאו בחפיסה או בדלוסקמא וידוע שהוא שלו וגם שבתוכה אינבדו אע"פ שאינו מכיר הגט או מכירו שמכיר הגט אפילו אלא בחפיסה ויש ספרים דגרסי אם מכירו הכי פירושו מצאו בחפיסה ויודע שלא בתוכה אינבדו ואינו שלו ואפילו הכי אם מכירו כשר[ד] ולרבותא נקט מצאו בחפיסה[ה] אי נמי דווקא אם שהוא יודע שבחפיסה או בדלוסקמא אינבדו אינו מועיל ולספרים דגרסי ומכירו מלי לפרש כמו אם מכירו: **והניחו** זקן **או** חולה **כו'.** תימה דבפרק המפקיד (ב"מ דף לט:) גבי הניח סבתא לאשתבאי איהי ואחא בתרא אמרינן דלמא שביבא סבתא בתרא ואומר ר"י לענין יתמי אחמירו טפי לאיחש[ו] דכקאמר נמי התם לא שנא עבוד עיטרא לא שנא עבוד עיטרא לא שנא לא עבוד חיישינן ובאחזקת הבתים (ב"ב דף לט:) מפלגינן בין עבוד עיטרא ללא עבוד דאמר עיטרא קלא אית לה ועוד דבשבויות[ז] חיישינן טפי למיתה: **תרומה אפשר.** תימה וכי לא היה יודע המתרע מתניתין דתרומה ואיכא לאקשויי תרומה אתרומה דבשמעון וי"ל דכן דרך הש"ס שאינו חושש אלא מתרע קושיא שמקשה לו: **שאני התם שהרי אסרה עליו שעה אחת מחיים.** בתרומה דהעמד בעלה בחזקת מי אבל הכא אפילו נעמידנו בחזקת מי אסרה מחיים ופריך דלמא אייתא ברישא ולא תאסר מחיים: **הא רבי מאיר דלא חייש למיתה כו'.** השתא דמדמה שמא מת לשמא ימות לא לגמרי מדמה דהא ר' מאיר דמוקי מתניתין כותיה ולא חייש לשמא מת אפילו לזמן מרובה חייש לשמא ימות לזמן מרובה דתנן בפרק ד' אחין (יבמות דף פו.) ארבעה אחין שיש מהן נשואין שתי אחיות ומתו הנשואים את האחיות הרי אלו מותרות ולא מתיבמות ומפרש בגמ' משום דקסבר אסור לבטל מצות יבמין ודלמא אדמיינב חד מיית אידך וקא מבטל מצות יבמין והיינו משנה מוקי לה כר"מ בפ"ב דיבמות (דף יח.)[ח] ולקמן בפרק בתרא (דף פה.) נמי אמר לכולי עלמא גירות לא שכיחא מיתה שכיחא ולרבי יהודה נמי דחייש לשמא מת דאלתר לחש לא כן אחת כהן שיצא בעולה מפתח ביתו לא תאכל בתרומה ולא תאכל כי אם בשעה שרואה בעולה בפניה[ט] אלא ודאי לא מדמה אלא שמא מת לזמן מרובה לשמא ימות לאלתר: והא

או שמצאו בין כליו אפילו לזמן מרובה כשר איתמר רב יהודה אמר שמואל הלכה שלא שהה אדם שם רבה בר בר חנה אמר רב יצחק בר שמואל [א]**הלכה שלא עבר אדם שם לימא** [ב]**מר הלכה כמר ומר הלכה כמר משום** [ג]**דאפכי להו: מצאו בחפיסה או בדלוסקמא:** [ד]**מאי חפיסה אמר רבה בר בר חנה חמת קטנה מאי דלוסקמא טליקא דסבי: מתני'** [ה]**המביא גט והניחו זקן או חולה נותן לה** [ו] **בחזקת שהוא קיים** [ז]**בת ישראל הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה בחזקת שהוא קיים** [ח]**השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים: גמ' אמר רבא לא** [ט]**שנו אלא זקן שלא הגיע לגבורות וחולה** [י]**שרוב חולים לחיים אבל זקן שהגיע לגבורות** [יא] **הוגוסס** [יב]**שרוב גוססין למיתה לא איתיביה אביי המביא גט והניחו זקן** [יג]**אפי' בן מאה שנה נותן לה בחזקת שהוא קיים תיובתא** [יד]**ואי בעית אימא כיון דאיפליג איפליג רמי ליה אביי לרבה תנן המביא גט והניחו זקן או חולה נותן לה בחזקת שהוא קיים** [טו]**ורמינהו** [יז]**הרי זה גיטך שעה אחת קודם למיתתו אסורה לאכול בתרומה מיד א"ל תרומה אגיטין קא רמית תרומה אפשר גט לא אפשר ורמי תרומה אתרומה תנן בת ישראל הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה בחזקת שהוא קיים ורמינהו הרי זה גיטך שעה אחת קודם מיתתו אסורה לאכול בתרומה מיד אמר רב אדא בריה דרב יצחק שאני התם שהרי אסרה עליו שעה אחת קודם מיתתו מתקיף לה רב פפא ממאי דאיהו מיית ברישא דלמא איהי מייתא ברישא אלא אמר אביי** [יח]**לא קשיא הא רבי מאיר דלא חייש למיתה הא רבי יהודה דחייש למיתה** [יט]**דתנן** [כ]**הלוקח יין מבין הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושותה מיד דברי רבי מאיר רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אוסרין רבא אמר שמא**

לכהן והלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה בחזקת שהוא קיים השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים פירוש נותן לה בחזקת שהוא קיים ולא אמרי' דלמא מית ואין גט לאחר מיתה וכן מי שהלך בעלה למדינת הים לא חיישינן דלמא מיית ולא אמרינן דלמא מית והויא לה זרע וכגון שאין לה זרע ממנו ולגבי חטאת נמי לא אמרינן דלמא מית והויא לה חטאת שמתו בעליה ולמיתה אזלא: **אמר רבא ל"ש אלא זקן שלא הגיע לגבורות** פי' שמונים שנה כדכתיב ואם בגבורות שמונים וחולה שרוב חולים לחיים אבל זקן שהגיע לגבורות וגוסס שרוב גוססין למיתה לא אלא חיישינן דלמא מיית ולא תנשא בגט זה עד שיתברר אם היה חי בעת מסירתו ליד האשה: **איתיביה המביא גט והניחו זקן בן ק' שנה נותנו לה בחזקת שהוא קיים תיובתא ואיבעית אימא כיון דאפלוג אפלוג** פי' כיון דאפלג מדרך שאר כל בני אדם שהארך עד ק' שנה איפליג ואינו נחשב כל כך זקן שהוא קרוב למיתה אבל בן פ"א או יותר עד צ' קרוב למות: **היא אוכלת בתרומה בחזקת וכו'** ורמינהו הרי זה גיטך שעה אחת קודם מיתתו אסורה לאכול בתרומה מיד אלמא חיישינן למיתה **אמר רבא שמא מת לא חיישינן שמא ימות חיישינן פירוש לשמא מת לא חיישינן** דאוקמי ליה אחזקיה שהניחו חי אבל זה שנתן לה גט על מנת שיחול שעה א' קודם למיתתו לשמא ימות ודאי חיישינן

א) [ע"י תוספות מנחות ל: ד"ה ולימא], ב) [מגילה לב. מנחות ל: ועי' קדושין נט:], ג) ב"מ כ: וע"ש, ד) [סוכה כג:], ה) יומא נה:, ו) [עי' תוספות יומא נה: ד"ה והתנן], ז) [קדושין עא: ב"ב קנג:], ח) [קדושין יח.], ט) בכת"י ליתא תיבת אפי', ועי' נמוקי הגרי"ב בהגו"ה, י) [שבת כ: זבחים פ.], יא) יבמות סט: נדרים ג: [סוכה כג: תוספתא שב"ד ע"ס], יב) [שם כג:], יג) [נ"ל דתניא], יד) לעיל כה. חולין יד. ב"ק סט: סוכה כג: דמתי פ"ז מ"ד ויומא נה: [עיוכין לו:] מעילה כב. [תוספתא דמתי פ"ז], טו) [שיך למשנה לעיל כז.],

גליון הש"ס

מתני' בחזקת שהוא קיים. עיין סנהדרין דף מז ע"א תד"ה אימא כשון: **גמ' וגוסס.** עי' קדושין עח ע"ב תד"ה לא:

מוסף תוספות

א. היאך מכשירין הגט בהכירא דחפיסה. שיט"ק לעיל מ. ד"ה [המגיע] גט ואבד. **ב.** לאחר, והניח בה גט, ואבד ממנו. שיט"ק שם. **ג.** הגט, ויש לו טביעות העין. רשב"ם לעיל מ. ד"ה מלאו. **ד.** דלא חיישינן דלמא אתרמי גט כגט, אלא אמרי' אינישא אחרינא אשכחיה ואנחיה בחפיסה ונפל ממנו, וזהו. רשב"ם שם. **ה.** ולאו משום דתיהוי חפיסה סימן לגט. רשב"ם שם. **ו.** שהם ביד ב"ד, וחיישינן כל מאי דאפשר למיחש ומתקינן כל מאי דאפשר לתקוני טפי. ריטב"א החדשים ב"מ לט: **בשם** הרמב"ן. **ז.** לפי שעשו להם יסורין. תוס' ב"מ לט: ד"ה דלמא. **ח.** [אלא] דשאני התם דלפעמים ממתין זמן גדול להלרך לשניה אחר יבום הראשונה וחיישי' שמא ימות בנתים אבל לשמא ימות לזמן מרובה כבקיעת הגוד דהכא לא חיישינן. תוס' הרא"ש. **ט.** דלא חיישינן שמא מת לאלתר אע"ג דחיישינן שמא ימות לאלתר. תוס' הרא"ש.

פסקי רי"ד

או שמצאו בין כליו ואפילו לזמן מרובה כשר פי' אם מצא הגט קשור בכליו בארץ ומכירם בטביעות עין שהן שלו אע"פ שאין מכיר הגט כשר ואין לחוש לאדם אחר כיון שמצאו קשור בכליו או שמצאו בתוך כליו שבביתו כשר שבודאי זהו שנפל ממנו שלא בא אדם אחר והניחו שם בתוך כליו שבביתו: **איתמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כל שלא שהה אדם שם ורבב"ח אמר ר' יוחנן הלכה כל שלא עבר אדם שם** וקי"ל דשמואל ורבי יוחנן הלכה כר' יוחנן אבל מיהו כל זה במקום שהשיירות מצויות והוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' אי נמי אם לא הוחזקו אע"פ שהשיירות מצויות אפילו לזמן מרובה כשר ואף על פי שהוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' אי נמי אם לא הוחזקו אע"פ שהשיירות מצויות כשר אפילו לזמן מרובה ולא חיישינן מסתמא לשני יוסף בן שמעון דהלכתא כרבה דבעי תרתי שיירות מצויות וחזקה ואע"ג דאמרינן בגמ' ר' זירא רמי מתני' אבריי' תנן המביא גט ואבד ממנו אם מצאו לאלתר כשר ואם לאו פסול ורמינהו מצא גט אשה בשוק בזמן שהבעל מודה לאשה אין הבעל מודה לא יחזיר לא לזה ולא לזה בזמן שהבעל מודה מיהא יחזיר לאשה ואפילו לזמן מרובה ומשני כאן במקום שהשיירות מצויות כאן במקום וכו' א"ד אפילו במקום שהשיירות מצויות והוא שהוחזקו וכו' והיינו דרבה וא"ד אע"פ שלא הוחזקו ופליגי דרבה ואפ"ה הלכתא כרבה וכך היה פסק גם ר"י ז"ל (יד. מדפי הרי"ף) שלא עבר אדם שם אבל אם עבר אדם שם והוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' חיישינן שמא ממנו נפל אבל בפרק שנים אוחזין (י. מדפי הרי"ף) כתיב[ט] הא מילתא כיון דלא איפסקא בה

ט) ע' בבעל המאור ומלחמות וכ"ן על הרי"ף במסכתין.

עין משפט נר מצוה

כג א מיי' פ"ג מהלכות גירושין הלכה י סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קנב סעיף ד וע"ש:
כד ב מיי' פ"ו הי' שם הלכה כח סמג שם טוש"ע שם סימן קמ"ט סעיף קמ:
כה ג מיי' פ"ג מהלכות תרומות הלכה כ:
כו ד מיי' פ"ד מהלכות פסולי מוקדשין הי"ד:
כז ה מיי' פ"ו מהלכות גירושין הלכה כח ופ"ט מהלכות תרומות הלכה ב סמג שם טוש"ע שם:
כח ו מיי' פ"ט מהל' תרומות הלכה ח:

לעזי רש"י

בולזול"א. שק של רועים. טשק"א. שק.

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

פסקי רי"ד (המשך)

הלכתא בהדיא עבדינן בה לחומרא ולא מהדרינן גט לזמן מרובה אלא במקום שאין השיירות מצויות אבל במקום שהשיירות מצויות לא מהדרי' ואע"פ שלא הוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' כלישנא בתרא דר' זירא אי נמי כר' ירמיה אי נמי כר' (יוסי) [אשי] ואינו נ"ל להניח דברי רבה שנאמרו בבירור והוא שהוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' ולמיפסק הלכה כר' זירא שנאמר בספק שלא ידענו אם חולק על רבה אם לאו ואפי' אם תמצא לומר שחולק עליו הא איפלגו בהא מילתא אביי ורבא בפ' האשה שלום ביבמות (קטו:) דאביי אמר חיישינן לשני יוסף ורבא אמר לא חיישינן אף אם הוחזקו וקי"ל כל היכא דפליגי אביי ורבא הלכה כרבא בר מיע"ל קג"ם ור' ירמיה ורב אשי דהכא לאו לאיפלוגי עליה דרבא אתי אלא סברא בעלמא אמרי דאיכא לתרוצי מתני' דשנים אוחזין בהכי שאע"פ שהשיירות מצויות והוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' אי אמרו עדים מעולם לא חתמנו על גט אחר אלא על זה ששמו יוסף בן שמעון אי נמי נקב יש בצד אות פלונית נותנין ואפילו לזמן מרובה והלכתא כרבה והלכתא כרב ירמיה והלכתא כרב אשי: **מאי חפישה אמר רבה בר בר חנה חמת קטנה מאי דלוסקמא אמר רב"ח שליקא דסבי** פי' כיס גדול של עור: **מתני' המביא גט והניחו זקן או חולה יתנו לה בחזקת שהוא קיים בת ישראל שנשאת**

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

והא בעי סמיכה. אע"ג דסמיכה לא מעכבא מ"מ אין לעשות בלא סמיכה לכתחלה וכן פריך בפ' התערובות (זבחים דף עד:) אלא דתנן התם קדשים בקדשים יקרב נשם מי שהוא והא בעינא סמיכה ומשני בקרבן נשים וכן בפסחים פרק האשה (דף פט.) גבי חמשה שנתערבו עורות פסחיהם ומצא יבלת באחד מהן דפטורין מלעשות פסח שני אף על פי שיכולים להביא ולהתנות במותר הפסח אפ"ה פטורין משום דפסח לא בעי סמיכה ומותר פסח בעי סמיכה ולא אמרינן יעשו בלא סמיכה לכתחלה אין לעשות בלא סמיכה כדפרישית וקשה דבפרק תמיד נשחט (שם דף סב.) אמרינן דכל הזבחים ערל וטמא משלחין קרבנותיהם ולא קפיד אסמיכה וליכא למימר דסמיך אחבריי דבפ' כל הפסולין (זבחים דף לג.) מסקינן דתקף לסמיכה שחיטה לחוייתא ואפילו למ"ד (שם לב:) בשאה במקלת לא שמיה שאה ליכא למימר אפשר דמעייל ידיה וסמיך דהא בפרק כל הפסולין (גז"ש) אמרינן כל הסומך ראשו וזרוכו הוא מכניס דבל כחו בעינן וליכא לאוקמי בעוף דעוף לאו זבח הוא ובכהן ומעשר נמי ליכא לאוקמי דהא כל הזבחים קאמר ולא בקרבן נשים משום ערל ויש לומר דהכא כיון שיכול לקייס מצות סמיכה שיביאנו הוא עצמו אין לו לעשות בלא סמיכה וכן בפרק התערובות (שם דף עד:) יש לו תקנה ברעייה[א] דהכי נמי מפליג התם (עו.) גבי אשם משום דאית ליה תקנה ברעייה ובפרק האשה נמי כיון שהוא ספק דשמא פטור הוא[ב] לא עשו חכמים תקנה דאי אפשר לתקן אם לא יעבור מצות סמיכה אבל ערל וטמא[ג] מייתי כגון שאין לו תקנה להמתין כגון שמתו אחיו מחמת מילה דאי אפשר לימול בשום ענין וטמא כגון זב ומצורע שאין רפואתו תלויה בעצמו[ד] אי נמי כגון שהיה עובר בגל תאחר אם היה ממתין וכן היה דתנן בשקלים (פ"ז מ"ד) ומייתי לה בפ"ב דקדושין (דף נה.) בהמה שנמצאת בין ירושלים למגדל עדר זכרים עולות נקבות זבחי שלמים[ה] התם נמי אין תקנה אחרת לאותם קרבנות אלא שיקריב בלא סמיכה[ו] וכן יורש שמביא קרבן אביו אע"פ שאינו סומך וא"ת והא דתנן בפ' דם שחיטה (כריתות כג.) ושניהם מביאים חטאת אחת ובפרק שני נזירים (נזיר דף נז.) שמביאים קרבן בלא סמיכה כדי לפטור עצמו מאי שנא מהביא דפרק האשה ויש לומר דודאי תקנו חכמים שמביאים קרבן אחד מספק בלא סמיכה כדי לפטור עצמו אבל להביא קרבן[ז] ודאי כגון מותר הפסח לא התירו חכמים להביאו בלא סמיכה כדי לפטור את עצמו[יא] וא"ת בפ' כל המנחות בלות מצה (מנחות דף סב:) אמרינן השולח קרבנותיו ממדינת הים כהן מניף על ידו והיכי עביד הכי והא בעי סמיכה דמדקתני מניף משמע דאיירי בשלמים ובקרבן נשים ליכא לאוקמי דהא תנא ליה ריש והאשה כהן מניף על ידה ודוחק לאוקמי בערל וטמא וי"ל דמיירי ביורש וכרבי יהודה דאמר יורש אינו סומך והכא דלא משני ביורש משום דחטאת תנן ובהתערובות (זבחים ע:) תנן כל הזבחים דמשמע אפילו חטאת וא"ת ערל וטמא וכל הנהו דאין ראויין לסמוך[ח] נהי דסמיכה לא מעכבא נימא כל שאינו ראוי לגילה בילה מעכבת בו (מנחות קג.) ויש לומר מדדרשינן בתורת כהנים (ויקרא טו) וכי יטהר הזב מזובו יש[ט] ולא מנגעו[י] שמע מינה דטמא משלח קרבנותיו[כ] דבהבאת קרבן חייבי ועוד מדמעטינן בפרק קמא דחגיגה (דף ד:) טמא מרחיק מובאת שמה והבאתם שמה כל שיש בגיאה יש בהבאה ש"מ דשאר קרבנות משלח ולא מייתינן שיהא ראוי לסמיכה: **אבל חטאת לא ליעול חולין לעזרה.** וא"ת והלא חטאת העוף באה על הספק כדאמרינן בפרק בתרא דנדה (דף ע.)[יב] ויש לומר דאדם עצמו[יא] בדין הוא שמביא על הספק כדי לפטור עצמו[יב] אבל הכא[יג] לשליח אין להביא חולין לעזרה מספק: **פורסי שנמג.** פירש ר"ח דיין גדול שלהם: **וקתני ישאו את אשתו.** מהא דקתני קומנטריסין של עובדי כוכבים אל ישאו את אשתו ורב יוסף קאמר דמיקטל קטלי ליה לא מצי לאקשויי דאיכא לאוקמי לבייתא מיקמי דליתתם פורסי שנמג ועוד אומר ר"י דדלמא הא דעובד כוכבים מסיח לפי תומו כשר לעדות אשה היינו כשמעיד שכבר מת דלא טעי בין מת לגלח מת אבל יודע למות או ליהרג לא מהימן: אבל

אמר מת לא חיישינן. דאוקמינן אחזקה שהנימו חי וגבי כהן שהלך למדינת הים כיון שלא גירשה אינה נאסרת אא"כ מת. אבל זו שנותן לה גט על מנת שיחול שעה א' קודם למיתתו לשמא ימות מיד ודאי חיישינן דלא מרע לה לחזקה בהכי: **והא נוד.** לדידך דבעית לאוקמי לדברי הכל והא נוד דהאי דאמרי ליה לשמות משוס שמא ימות הוא ופליגי ר"מ ואמר לא חיישינן: **ערביך ערבא לריך.** שמא השומר עצמו יפשע: **שמא מת לא חיישינן.** ומתני' דברי הכל ובריתא דהרי זה גיטך תנאי היא פלוגתא דר"מ ומחבריו: **והא בעינא סמיכה.** ותניא בת"כ[ט] ידו[ו] ולא יד בנו ידו ולא יד שלוחו[ז]: **בקרבן נשים.** אשה שנגנבה בכרת ושלחה חטאתה דגבי סמיכה תניא (קדושין דף לו.) דבר אל בני ישראל וסמך[ח] בני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות: **ולריכא.** למיתני תלתא בני במתניתין בחזקת שהוא קייס: **דזימנין דלא אפשר.** שהיא עניה ולריכה פרנסה ותעול תרומה בבית הגרנות: **מתני' ברקוס.** מצור מתרגמינן[ט] כרקומין (דברים כ:): **המוטרפת.** ועדיין לא טבעה: **לידון.** בדיני נפשות: **חומרי חייס הו.** כדמפרש ואזיל: **בת ישראל להן.** חומרי מתים: **בת כהן לישראל.** חומרי חיים ולא תאכל בתרומת אביה: **גמ' לא שנו.** דיולא ליהרג נותנין עליו חומרי חייס: **אלא בביס דין של ישראל.** שלאחר גמר דין זימנין דחזו ליה זכותא ומחזירין אותו כדאמרינן בגמרא הדין (סנהדרין דף מב:) הסוס רץ ומעמידו: **פורסי שנמג.** לשון פרסי הוא ספק דין: **כל מקום הו.** דישא הכי איתא מי שנגמר דינו וברח הו' בפ"ק דמכות (דף ז.): **הרי זה יהרג.** אלמא לא אמרינן שמא מצאו לו זכות אחרי כן ש"מ לא שביחא ולא מספקינן בהכי: **איש פלוני מת.** בבית דין מיתת עצמו כגון מי שלקה ושנה בב"ד כופסין אותו לכיפה[י]: **נהרג.** ג' מאריבע מיתות וגבי עובדי כוכבים אלוס במס' ע"ז (דף י:): **קומנטריסין.** ממונין ליהרג: **אמאי אל ישיאו אשתו.** הא קי"ל בפ' בתרא דיבמות (דף קכא:) עובד כוכבים מסיח לפי תומו כשר לעדות אשה: **וקתני.** גבי ישראל ישיאו וקשיא לרב יוסף: **דלא שייבי בה.** שאינה תפארת להם: **דשייבי בה.** כי הכא שמתפארים שהרגו דין: **עבידי נשקר.** ולומר נהרג ואף על פי שלא ראוהו אלא יוצא לידון: **לא שנו.** דנותנין עליו חומרי חייס אלא בדיני עובדי כוכבים דשקלי שוחדא:

תו

אמר רב יוסף לא שנו אלא בב"ד של ישראל אבל בב"ד של עובדי כוכבים כיון דגמיר ליה דינא לקטלא מיקטל קטלי ליה אמר ליה אביי בית דין של עובדי כוכבים נמי דמקבלי שוחדא אמר ליה כי שקלי מקמי דלחתום פורסי שנמג לבתר דמיחתם פורסי שנמג לא שקלי מיתיבי גהכל מקום שיעמדו שנים ויאמרו מעידין אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו הרי זה יהרג דלמא בורח שאני ת"ש ישמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסין של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת מת ממש ונהרג נהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיימא לן דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות נהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש ודקאמרת דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ה"מ במילתא דלא שייבי בה הבאבל במילתא דשייבי בה עבדי לאחזוקי שיקרייהו א"ר א"ר יוסף לש"ש אלא בב"ד של עובדי כוכבים אבל

עין משפט נר מצוה

כט א ב מיי' פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה יד:
ל ג מיי' פ"ו מהלכות גירושין הלכה כח כט ופ"ע מהלכות תרומות הלכה כ סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף טט:
ד נטוש"ע שם סימן יח סעיף לז:
לא ה מיי' פי"ג מהל' סנהדרין הלכה ז סמג לאוין לל:
לב ו מיי' פי"ג מהלכות גירושין הלכה יג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יח סעיף י:
לג ז מיי' שם הלכה יא סמג שם טוש"ע שם סעיף ג:
לד ח מיי' שם הלכה יג טוש"ע שם סעיף יד:
לה ט מיי' שם ופ"ט מהלכות תרומות הלכה כ סמג שם טוש"ע אה"ע סי' קמא סעיף טט:

פסקי רי"ד

דלא מרע לחזקה דהכי: **השולח חטאתו בו' והא בעינא סמיכה** ותניא בת"כ וסמך ידו ולא יד בנו ולא יד שלוחו ואע"ג דקי"ל דסמיכה לא מעכבא ה"מ דחזי לסמיכה אבל האי דלא חזי לסמיכה מעכבא כדאמרינן גבי בילה דכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו עי' בקדושין בפ"ק (כה.): אמר רב יוסף **בחטאת נשים עסקינן דלאו בני סמיכה נינהו** דהכי תניא התם דבר אל בני ישראל וסמך בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל סומכות **רב פפא אמר בחטאת העוף עסקינן** דלא בעי סמיכה: **מתני' ג' דברים א"ר אלעזר בן פרטא לפני חכמים וקיימו את דבריו** על עיר שהקיפה כרקום ועל הסנה המטורפת בים ועל היוצא לידון שהן בחזקת קיימין אבל עיר שכבשה כרקום וסנה שאבדה בים והיוצא לידון נותנין עליהן חומרי חיים וחומרי מתים בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל לא תאכל בתרומה: **תניא שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו שמע מבית דין** (ס"א מקומנטריסין) של אומות **העולם איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו** פי' ממונים להרוג מת הוא שמת מאליו בכיפה ששם הכניסוהו נהרג ע"י אחר ואע"ג דקי"ל מסיח לפי תומו הימוני מהימן הרי זה במילתא דלא שייבי בה אבל במילתא דשייבי בה עבידי לאחזוקי שיקרייהו:

מסורת הש"ס

א) [סוכה כו.], ב) [מלא העוף מיומר עי' תוספות נדה ע. ד"ה ומביא], ג) סנהדרין מה: מכות ז, ד) [מכות קכא: ב"ק קיד. לעיל יט:], ה) [ויקרא פרק ד ב], ו) [ויקרא א], ז) [ועי' מנחות לג:], ח) [ויקרא א], ט) [ע' רש"י כתובות כ:. ולע"ק], י) [סנהדרין פא:], יא) עי' מהרש"ל, יב) [וע"ע תוס' יבמות קד: ד"ה דאמר ומה שנרשם שם בגלון],

גליון הש"ם

תוס' ד"ה והא בעי סמיכה בו' דבהבאת קרבן איירי. עיין תוי"ט דף טו ע"ב תוס' ד"ה אחמי. ועיין בעורוי אבן מגילה דף ח ע"ב ד"ה מזובו:

מוסף תוספות

א. אין לעשות בלא סמיכה. תוס' זבחים עד: ד"ה והא. ב. מלעשות פסח. תוס' זבחים עד: ד"ה והא. ג. (ויש לתמוה וכו' הא אפשר לערל עד שימול ולטמא עד שיטהר, ויעשו סמיכה. הגראה לומר. תוס' זבחים עד: ד"ה והא. ד. ואפשר שלא יתרפא לעולם והו"ל מחוייב קרבן, הלכך טוב לנו שיביא בלא סמיכה. תוס' מנחות ד: ד"ה דסמיך. ה. והתם, הא בעי סמיכה. תוס' זבחים עד: ד"ה בלא סמיכה ממה שנאמר יומתו. תוס' זבחים עד: ד"ה וסל. ז. בתוס' בזבחים דף עה. נוסף: אחר שהוא מחויב סמיכה וכו'. (וכ"ה בכס"ש כאן). ח. אמאי משלחין קרבנותיהן. תוס' יבמות קד: ד"ה דאמר. ט. משמע דאם יטהר מזובו יביא קרבן אע"פ שהוא מצורע. תוס' מו"ק עו: ד"ה ואחמי. י. גבי שני מצורעים שנתערבו קרבנותיהם. תוס' הרא"ש. יא. דבר חיובא. תוס' הרא"ש. יב. דהלכה למשה מסיני דחטאת העוף בא על הספק. תוס' הרא"ש. יג. שהבעלים במדה"י. תוס' הרא"ש.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

אבל בב"ד של ישראל כיון דנמר דיניה לקטלא מיקטל קטלי ליה. אע"ג דאמר בסנהדרין (דף מב:) שהיה אחד רוכב על סוס וסודרין בידו מצאו לו זכות היה הלה מניף בסודרין מכל מקום לא שייך: **רשב"ג** אומר בין כך ובין כך **לא** ישלחנו ביד אחר. [א] והא דדרשינן (קדושין דף מא.) ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח היינו היכא דאין הבעל מקפיד [ב]: **משום** בזיון **דבעל**. פירש בקונטרס שעליו לכתוב את הגט ואינו רוצה שידעו רבים שאינו יודע לכותבו והא דקאמר יכתבו ויתנו [ג] אגב יכתבו נקט יתנו אי נמי על ידי שיאמרו לאחר שיתן ירגיש בדבר שהבעל לא כתבו ומקפיד גם על הנתינה וא"ת מאי בזיון איכא והא תנן (לעיל דף כב:) האשה כותבת את גיטה אלמא אין על הבעל לכתוב וי"ל דלעולם על הבעל לכתוב אלא הא קא משמע לן דאפילו אשה כותבת כשר דידעת לאקנויי: **ומילי לא מימסרן לשליח**. ר"מ ור' יוסי פליגי לקמן בפ' התקבל (דף סו:) באומר לשלשה תנו דקסבר ר"מ דעשאן ב"ד ור' יוסי פליג דאפי' אמר לב"ד הגדול שבירושלים ילמדו ויכתבו ויתנו לה אבל באומר לשנים תנו או לשלשה כתבו ותנו אפילו ר"מ מודה דיכתבו ויתנו ולא מימסרי לשליח כדמוכח מתניתין דהתם והא דקאמר בגמ' שלחו ליה מבי רב לשמואל אמר לשנים כתבו ותנו גט לאשתי ואמרו לסופר וכתב ואתמנו הן מהו שלח להו תלא והדבר צריך תלמוד ופריך מהא דאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח הוה מצי למיפרך דבשנים אפילו ר"מ מודה דלא מימסרן אלא ניחא ליה לאקשויי שמואל אדשמואל ועוד דהוה מצי למימר דטעמיה דר"מ משום בזיון דבעל וקסבר שמואל דבכתיבה ליכא בזיון אבל בחתימה כשיחתמו אחרים הוא דאיכא בזיון דמיפרסמא מילתא בחתימה טפי ומיהו הוה מצי למיפרך מדשמואל דהכא דקסבר טעמא משום מילי דאמר מתנה הכי היא כגון אלא כיון שהיה צריך להביא משמואל דהכא ה"ל פריך מאידך דשמואל דהתם:

כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל. אפילו למאן דאמר בהמפקיד (ב"מ דף לו.) שומר שמסר לשומר פטור שהרי מסרו לבן דעת דאין יכול לומר לו אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר נהי דלא מיחייב מ"מ לכתחלה אין לו לעשות:

היכא דנפקה לאפיה. נקט הכי משום דמתניתין מיירי בחלה השליח הראשון ולא הגיע לעיר שהאשה שם:

שקול

אבל בב"ד של ישראל כיון דנמר דיניה לקטלא מיקטל קטלי ליה דאבל בב"ד של ישראל כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה א"ל אביי ב"ד של ישראל נמי אפשר דחזו ליה זכותא כי חזו ליה זכותא מקמי דליגמר דינא בתר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא לימא מסייעא ליה [ד] כ"מ שיעמדו שנים ויאמרו מעידים אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו ה"ז יהרג דלמא בורח שאני ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסים של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיי"ל כל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות ונהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד של ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קיי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני הני מילי במילתא דלא שייכי בה אבל במילתא דשייכי בה עבדי לאחזוקי שקרייהו: **מתני'** [א]המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר [ב]ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר [ג]שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: **גמ'** אמר רב כהנא חלה תנן פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל היכי דמי אי דא"ל הולך אע"ג דלא חלה נמי ואי דא"ל את הולך אפי' חלה נמי לא ואי רשב"ג אפילו חלה נמי לא דתניא הולך גט זה לאשתי ה"ז משלחו ביד אחר את הולך גט זה לאשתי הרי זה לא ישלחנו ביד אחר רשב"ג אומר [ד]בין כך ובין כך אין השליח עושה שליח איבעית אימא הולך והוא דחלה ואי בעית אימא את הולך וחלה שאני ואי בעית אימא [ה]רשב"ג היא וחלה שאני תנן המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ורמינהו [ו]אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין אבל שליח לא אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל הכא בעל לא קפיד רבא אמר משום דמילי נינהו [ז]ומילי לא מימסרן לשליח מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה ובפלוגתא דרב ושמואל רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר [ח]מתנה הרי היא כגט: ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי [ט]אין השואל רשאי להשאיל [י]ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן [כ]זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה אלא זימנין דגיטא נמי לא הוי דנעשה כמי שאמר לו [ל]אל תגרשה אלא בבית וגירשה אלא בימין וגירשה בשמאל [מ]דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל שקול

הכא בעל לא קפיד פי' התם שמינהו שליח לכתוב הגט מ"ה אינו רשאי לומר לאחר שיכתוב שהוא בזיון לבעל שעליו מוטל לכתוב גט לאשתו דכתיב וכתב ונתן ואינו רוצה שידעו בו שאינו יודע לכתוב אבל הכא הולכת גט ליכא משום בזיונא דבעל ולא קפיד. **רבא אמר מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח** פי' התם היינו טעמא דלא משוי שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיותם חזורים ונמסרים לאחר אבל בכל דאית ביה משהא חזור ונמסר ולקמן בפרק האומר התקבל אמרינן כיון דמילי לא מימסרן לשליח אפילו אמר לג' תנו שעשאן ב"ד ואפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים אין רשאים לומר לאחרים

אבל בב"ד של ישראל כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה א"ל אביי ב"ד של ישראל נמי אפשר דחזו ליה זכותא כי חזו ליה זכותא מקמי דליגמר דינא בתר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא לימא מסייעא ליה [ד] כ"מ שיעמדו שנים ויאמרו מעידים אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו ה"ז יהרג דלמא בורח שאני ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסים של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיי"ל כל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות ונהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד של ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קיי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני הני מילי במילתא דלא שייכי בה אבל במילתא דשייכי בה עבדי לאחזוקי שקרייהו: מתני' [א]המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר [ב]ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר [ג]שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: גמ' אמר רב כהנא חלה תנן פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל היכי דמי אי דא"ל הולך אע"ג דלא חלה נמי ואי דא"ל את הולך אפי' חלה נמי לא ואי רשב"ג אפילו חלה נמי לא דתניא הולך גט זה לאשתי ה"ז משלחו ביד אחר את הולך גט זה לאשתי הרי זה לא ישלחנו ביד אחר רשב"ג אומר [ד]בין כך ובין כך אין השליח עושה שליח איבעית אימא הולך והוא דחלה ואי בעית אימא את הולך וחלה שאני ואי בעית אימא [ה]רשב"ג היא וחלה שאני תנן המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ורמינהו [ו]אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין אבל שליח לא אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל הכא בעל לא קפיד רבא אמר משום דמילי נינהו [ז]ומילי לא מימסרן לשליח מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה ובפלוגתא דרב ושמואל רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר [ח]מתנה הרי היא כגט: ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי [ט]אין השואל רשאי להשאיל [י]ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן [כ]זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה אלא זימנין דגיטא נמי לא הוי דנעשה כמי שאמר לו [ל]אל תגרשה אלא בבית וגירשה אלא בימין וגירשה בשמאל [מ]דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל שקול

פו לא חזו ליה זכותא. כלומר לא שכיח הלכך לא מספקינן בהכי: **מתני' המביא גט בא"י.** שאין צריך לומר בפני נכתב ונחתם: **משלחו ביד אחר.** ועושה שליח מעליו ושלח בב"ד: **ואם אמר לו.** בעל לשליח: **טול לי הימנה חפץ פלוני.** כשתתן לה את הגט לא ישלחנו ביד אחר: **גמ' הלה תנן.** דאיכא וה"ה לכל אומנין אבל אי לא אגיס לא ישלחנו ביד אחר: **אי דאמר ליה הולך.** ולא אמר ליה אתה בעצמך הולך: **ואי.** מתני' ר"ש: **אפילו.** לא אמר ליה אתה הולך כי הלה נמי לא: **כ"ז משלחו בו.** ולא מפליג בין הלה ללא הלה ועושה שליח אחר דהולך לא משמע אלא טרח שיבא גט זה לידה: **איבעיא אימא.** מתני' דאמר ליה הולך ואפ"ה בעינן הלה דבריתא דקתני ה"ז משלחו והוא דהלה: **ואיבעיא אימא.** מתני' דאמר ליה את הולך והלה שאני וברייתא דקתני לא ישלחנו בדלא הלה וכן נמי כי תוקמא כרבן שמעון הלה שאני ור"ש בשלא הלה: **אמר נגיס תנו גט לאשתי.** ולא נתן להם גט עשאן עדים ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב כדמפרש לקמן: **או ישלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** הס עצמם שהרי אמר להם כתבו אבל אמר לשלשה תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ג"ד וכשאין לעשות שליח אבל אין השליח יחיד עושה שליח ובמתני' הכי תנן הרי זה משלחו ביד אחר אמר אביי **התם משום בזיונא דבעל** תניא דזימנין דגיטא בטיל אם שנה כדבעינן לפרושי ואע"ג שהגיע חפצו לידו ולא הפסיד כלום בטל גיטא דעבר על דעתו וקפיד דומיא דבית ועלייה דלא מפסיד בעל מידי ואפ"ה בטל גיטא וה"ה הכי נמי הכא והשתא אזיל ומפרש אימת הוי קפידא ובטל גיטא דמדקאמרינן זמנין דגיטא לא הוי משמע דלפעמים הוי גיטא ואפילו שלחו ביד אחר: **היכא דנפקא לאפיה ויהבא ליה חפץ והדר שקלא גיטא מיניה דב"ע לא פליגי דגיטא מעליא הוי.** פי' כשאמר הבעל לשליח ראשון דלא יתן לו ממנה חפץ פלוני אע"פ שאמר לו טול חפץ ברישא והדר תן לה גט ואזל שליח ראשון ומינה שליח שני כיון דלא שינה שליח שני מדעתו

אבל בב"ד של ישראל. אע"ג דלא אמר בעצמן ולא יאמרו לעדים אחרים לחתום, דלאו בית דין מינייהו לגזות על אחרים אלא עדים שיעסו, וכגמרא מפרש על כתב הגט אם יסולו לגזות לסופר אחר לכתוב או הם עצמם לריכין לכתבו (לקמן סו.). **או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** הע"פ שהן דאחוין לעשות בית דין כיון דבהגיע אמר להו כתבו, לא ב"ד שיעסו אלא עדים (לקמן סו.). **כאן שנה רבי.** במשנה זו למדנו רבי שהתם המשניות, אין השואל רשאי להשאיל. דבטולהו שייך למימר אין לנוגו שיהא פקדונו ביד אחר (ב"מ כט:).

מוסף תוספות

א. וקס"ד דרשב"ג אפי' חלה קאמר. רשב"ם. ב. שגילה הבעל דעתו שאינו מקפיד. רשב"ם. ועי' מהרי"ט ש"ם. ג. דמשמע שגם הנתינה צריכין לעשות. מצינו למימר דלאו דוקא שיתנו הן עצמן, אלא. תוס' הרא"ש.

פסקי רי"ד

מתני' המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר. פי' בא"י שאינו צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם משלחו ביד אחר ועושה שליח מאליו שלא בב"ד. **אמר רב כהנא חלה תנן.** פי' דוקא אם חלה שהוא אנוס וה"ה נמי לכל האונסים אז משלחו ביד אחר אבל אם אין לו שום אנס לא ישלחנו ביד אחר. פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל **תנן אמר לשנים תנו גט לאשתי אי לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין שליח לא.** פי' אם אמר לשנים תנו גט לאשתי ולא נתן להם גט עשאם עדים לכתוב גט וליתנו לאשתו ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב או אם אמר לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו הם בעצמם ולא יאמרו לאחרים לכתוב שהרי אמר להן כתבו אבל אם אמר לג' תנו גט לאשתי לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ב"ד ורשאין לעשות שליח אבל אין השליח יחיד עושה שליח ובמתני' הכי תנן הרי זה משלחו ביד אחר **אמר אביי התם משום בזיונא דבעל לא קפיד** פי' התם שמינהו שליח לכתוב הגט מ"ה אינו רשאי לומר לאחר שיכתוב שהוא בזיון לבעל שעליו מוטל לכתוב גט לאשתו דכתיב וכתב ונתן ואינו רוצה שידעו בו שאינו יודע לכתוב אבל הכא הולכת גט ליכא משום בזיונא דבעל ולא קפיד. **רבא אמר מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח** פי' התם היינו טעמא דלא משוי שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיותם חזורים ונמסרים לאחר אבל בכל דאית ביה משהא חזור ונמסר ולקמן בפרק האומר התקבל אמרינן כיון דמילי לא מימסרן לשליח אפילו אמר לג' תנו שעשאן ב"ד ואפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים אין רשאים לומר לאחרים

מוסף רש"י

אמר לשנים תנו גט לאשתי. אע"ג דלא אמר כתבו ותנו, הכי אלו יתמנו בעצמן ולא יאמרו לעדים אחרים לחתום, דלאו בית דין מינייהו לגזות על אחרים אלא עדים שיעסו, וכגמרא מפרש על כתב הגט אם יסולו לגזות לסופר אחר לכתוב או הם עצמם לריכין לכתבו (לקמן סו.). **או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** הע"פ שהן דאחוין לעשות בית דין כיון דבהגיע אמר להו כתבו, לא ב"ד שיעסו אלא עדים (לקמן סו.). **כאן שנה רבי.** במשנה זו למדנו רבי שהתם המשניות, אין השואל רשאי להשאיל. דבטולהו שייך למימר אין לנוגו שיהא פקדונו ביד אחר (ב"מ כט:).

עין משפט נר מצוה

לו א מיי' פ"ז מהל' גירושין ה"ד וסמ"ע סל' לה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי' לח: לז ב מיי' פ"ט שם סמג שם טוש"ע שם סעיף לח:

לח ג ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף לח:

לט ה מיי' פ"ד מהל' זכייה הלכה י סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סימן רמד:

מ ו מיי' פ"ח מהלכות שכירות הלכה ד סמג עשין עד טוש"ע מ"מ סימן שמב [וכרב אלפס ב"מ פ"ב עה:] ועוד שם פ"ג דף פ ע"א וכמ"ש שם פ"ב סימן יט):

מא ז מיי' פ"ח מהלכות שכירות שם סמג שם טוש"ע מ"מ סימן שז סעיף ד:

מב ח מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה לג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף מה:

מג ט מיי' שם הלכה לה טוש"ע שם סעיף גח:

פסקי רי"ד (המשך)

לכתוב דמילי לא מימסרן לשליח: **מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה** פי' שאמר בעל הבית לשני בני אדם כתבו שטר מתנה לפלוני על שדה זו לאביי דאמר משום בזיון דבעל הכא ליכא למימר הכי שהרי אין עליו לכותבו דתנן והמקבל נותן שכר הלכך אם ירצו יאמרו לאחרים ויכתבו ולרבא דאמר משום דמילי נינהו שהרי מתנה נמי מילי נינהו שהרי לא מסר להם כלום ואל יאמרו לאחרים לכתוב ואותן אחרים אינן רשאין לכתוב שהרי לא הרשם בעל הבית: **כפלוגתא רב ושמואל אמר מתנה אינה כגט** [תרווייהו] בחדא שיטתא והלכתא כוותייהו והכי נמי אמרינן בפרק התקבל אמר שמואל הלכה כר' יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח. ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ וכו': אר"ל **כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר** פי' שלא תאמר כבר קנאה בתוך ימי שאלתה או בתוך ימי שכירותה ורשאי להשאיל ולהשכיר לכל מי שירצה דלגבי דידיה השאיל והשכיר ולא לאחרים וה"ה נמי לשומר חנם אינו רשאי למסור לשומר אחר ומ"ה תני לא ישלחנו ביד אחר ולא משום ביטולי גיטא אתני דאע"ג דשלחו ביד אחר גיטא לא בטיל כל היכא דמטי חפצא לידיה דבעל בין ע"י שליח קמא בין ע"י שליח בתרא: **א"ל ר' יוחנן זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותה שאין לו לאדם לעבור על דעתו של בעל למסור פקדונו ביד אחר אלא זמנין דגיטא נמי לא הוי נעשה כאומר לו אל תגרשה אלא בבית וגירשה אלא בימין וגירשה בשמאל** פי' קסבר רי' יוחנן האי דתני לא ישלחנו ביד אחר משום ביטולי גיטא